

Lapszemle

2009. 48. hét

Óvatosan váltsunk kötelezőt a neten!

Ha valaki az on-line alkusz cégek honlapjain kiválasztotta a legkedvezőbbnek tűnő díjat, akkor érdemes azt összehasonlítani utána a biztosító cég saját honlapjának adataival. Aki egyébként már szerződést kötött valamelyik on-line biztosítási alkusz közreműködésével, de időközben talál olcsóbb ajánlatot, a megállapodást követő 15 napon belül minden következmény nélkül felmondhatja a szerződést - hívta fel a figyelmet Dulin Zsolt ügyvéd. Ha pedig ez később derül ki, az érvényes és a valóban legolcsóbb ajánlat közti különbséget is visszakövetelheti az alkusztól. Az ügyvéd szerint akár tudatos megtévesztésről is szó lehet, hiszen az alkusz cégek a biztosítóktól kapott jutalékokból élnek. A jogász beadványában felhívja a Gazdasági Versenyhivatal figyelmét arra, hogy a legtöbb biztosítási alkusz cég által működtetett honlap hirdetésében garantálják a piacon létező legolcsóbb ajánlatot, ám ez félrevezető, és nemcsak megtéveszti a fogyasztókat, de hátrányosan befolyásolja a versenyt is. Mihálovits András, a Gazdasági Versenyhivatal szóvivője elmondta, hogy figyelemmel kísérik a kgfb on-line alkuszi piacot. Eddig nem találtak okot a beavatkozásra, beadványt nem kaptak, de ha érkezik ilyen, megvizsgálják, hogy megalapozott-e. (november 21. *Népszava* 5.o.)

Megtévesztő akciók a versenytanács előtt

A Penny Market Kft. nyár elején került a Gazdasági Versenyhivatal látókörébe. Az üzletlánc születésnapi kampányában csak hirdette, de nem szolgáltatva megfelelő időtartamig és mennyiségben bizonyos termékeit. A GVH az eljárás megindításakor úgy vélekedett, a cég számolhatott volna az ellátás nehézségeivel. Feltételezése szerint a társaság megsértette a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényt. A Penny Marketet tavasszal 100 millió forintra bírságolta meg a GVH, mert nem készült fel kellően a meghirdetett akcióra, nem gondoskodott elegendő készletről, és egyes termékeit nem a reklámozott áron adta el. Az OTP azzal hívta fel magára a GVH figyelmét, hogy tavaly ősszel úgynevezett tételdíjat vezetett be, és a korábbi tájékoztatása szerint díjmentes kártyás vásárlási lehetőség ellenére - bizonyos esetekben - költséggel terhelte meg az ügyfél számláját. A versenyhatóságnak szemet szűrt az is, hogy a bank a NET számlacsomagjához ingyenes szolgáltatásokat ígért, mégis megterhelte díjjal a fogyasztói számlát, és csak utóbb írta jóvá. A Kinizsi Bank áprilisban meghirdetett, 11 százalékos tiszta kamatot ígérő „tavaszváró arany” akciója. A széles körű reklámkampány azonban hallgatott arról, hogy a kamat csak az egymillió forintot meghaladó összegű betétekre vonatkozik. (november 23. *Világgazdaság* 3.o.)

Utazz, de tudatosan!

Turisztikai szolgáltatásokkal kapcsolatos fogyasztóvédelmi programot indított a Tudatos Vásárlók Egyesülete. A program, amelyet az Önkormányzati Minisztérium támogat, három részből áll: turisztikai szolgáltatóknak szóló tréningekből, egy információs honlapból és egy félmillió példányban megjelenő információs kalauzból. A Tudatos utazók kalauzával Tourinform-irodáknak és idegenforgalmi szolgáltatóhelyeken lehet találkozni. A TVE a fogyasztóvédelmi információk mellett az ökoturizmussal kapcsolatos lehetőségekről is tájékoztatja az utazókat. Wittich Tamás, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság főigazgatója elmondta, a magyar fogyasztók az elmúlt évek

tapasztalatai alapján egyre tudatosabban érvényesítik jogaikat. Főként a magasabb iskolai végzettségű fiatalok, illetve az idősebb korosztály figyel arra, milyen terméket vásárol, illetve milyen szolgáltatást vesz igénybe. Az NFH főigazgatója szerint a turisztikai szolgáltatók körében is pozitív változás tapasztalható: míg 2008-ban, a turisztikai szolgáltatók szezonális ellenőrzésekor, az esetek 67 százalékában találtak hibát, 2009-ben csak 39 százalékuknál. Ennek ellenére még mindig vannak hiányosságok: például az utazási irodák katalógusában, programfüzeteiben gyakran nem megfelelő a tájékoztatás. (*Népszabadság - Utazás 2.o.*)

Kaderják Péter az elszabaduló energiaárakról

Nem hatékony a verseny az áram és a gáz hazai piacán, s így elszabadulnak az árak - mondta Kaderják Péter, a Regionális Energiagazdasági Kutatóközpont vezetője. Magyarország ma a tíz legdrágább európai ország közé tartozik a gáz- és áramfogyasztók szemszögéből. A hazai nagy erőművek képviselői kijárják a politikusoknál, hogy bekerüljenek egy olyan kötelező áramátvételt biztosító rendszerbe, ahol nem kell küzdeni a fogyasztók kegyeiért. Miközben a szabadpiacon az áram nagykereskedelmi ára a napi kereskedésben 12-13 forint, addig a kötelező átvételi rendszerben a hatósági árszabályozás alapján több mint harminc forint fölött kapnak kilowattóránként ezek az erőművek. Kaderják szerint diszkriminatív és politikai döntés a távhőszolgáltatás áfájának csökkentése. (november 21. *Magyar Hírlap 1+6.o.*)

Mobilpiacra lépett a posta

Új, a haza távközlési szektorban eddig ismeretlen konstrukcióban, virtuális szolgáltatóként piacra lép a Magyar Posta. A Postafon névre keresztelt új szolgáltatás infrastrukturális háttérét a Vodafone biztosítja, míg a posta az értékesítésért felel, egyelőre 721 hivatalban. Szűts Ildikó, a Magyar Posta vezérigazgatója a Postafon piacra lépésének bejelentésekor közölte, a társaság több száz olyan magyar településre viszi el a mobiltelefon-vásárlás lehetőségét és a mobilügyintézt, ahol az korábban nem volt elérhető. A hagyományos postai szolgáltatások iránt folyamatosan csökken az igény, várhatóan az elkövetkező 10-15 évben 45 százalékkal fog csökkenni a levélforgalom. A posta az idén ötezer készülék eladásával számol, míg jövőre hetvenezer új ügyfelet remél. - A Postafon a Vodafone-nak nem konkurenciája, hiszen az új márka előfizetői is a telefontársaság hálózatát fogja használni - jelentette ki Beck György. A Vodafone Magyarország vezérigazgatója üzleti titokra hivatkozva nem közölte, hogy a bevételek hogyan oszlanak meg a két társaság között. (november 21. *Magyar Nemzet 12.o.*, **Olcsó ajánlat a postától** *Népszabadság 13.o.*, **Új mobilszolgáltatás a piacon** *Népszava 5.o.*, november 23. **A vidéket szeretné meghódítani a Postafon** *Napi Gazdaság 4.o.*, **Már elérhető a Postafon** *Világgazdaság 8.o.*)

Szélhámosok is üzletelnek a világhálón

Magyarországon a teljes kiskereskedelmi forgalom értéke meghaladja a 8 ezer 600 milliárd forintot. Becslések szerint ennek 1 százalékát könyvelhetik el a webáruházak, illetve a csomagküldő cégek. Baranovszky György, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének elnöke azt javasolja, hogy elektronikus vásárláskor is lehetőleg ismert cégnél rendeljük meg a kívánt árut, olyannál, amelyiknek a honlapján feltüntetik az elérhetőségeit, a cég székhelyének címe és telefonszáma is megtalálható és leellenőrizhető. A Gazdasági Versenyhivatal is foglalkozott interneten is megrendelhető, megvásárolható termékekkel, elsősorban gyógyhatásának reklámozottakkal az elmúlt időszakban. Tavaly őssejtterápiát kínáló cégekkel szemben jártunk el a fogyasztók megtévesztése miatt, mégpedig a Crystal Institute, a StemXcel, valamint a Flavinárium esetében - mondta Balogh Virág, a GVH fogyasztóvédelmi irodavezetője. - Az Üstöki Kft. ellen idén indult vizsgálat, mert megalapozatlanul állították több aloe vera-készítményről, hogy gyógyhatású. (november 24. *Népszava 5.o.*)

Sokba került az E.Onnak az áramszünet

Eddig mintegy 463 millió forintot fizetett ki az E.On Zrt. a 2009. januári áramkimaradás miatt az érintetteknek - adta hírül a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége. A szolgáltatót a FEOSZ perelte, végül peren kívül született megegyezés. A peren kívüli egyezségben a szolgáltató vállalta, hogy a 18 óránál hosszabb kimaradás miatt 10 ezer, az egy napnál tovább fennálló áramszünet miatt 15 ezer, 36 óránál hosszabb áramszünet miatt 20 ezer forintot fizet a fogyasztóknak. Az E.On azt is vállalta, hogy a jövőben nagyobb figyelmet fordít a fogyasztók tájékoztatására. (*Napi Gazdaság 2.o., Peren kívül fizetett az E.ON Magyar Nemzet 17.o.*)

A GVH kiemelkedően tette a dolgát a magyarországi versenykultúra kiépítésekor

Interjú Neelie Kroesszal, az unió versenyügyi biztosával

Németh Géza

Ma Magyarországra látogat Neelie Kroes, az EU versenyügyi biztosa, és részt vesz, valamint felszólal a Gazdasági Versenyhivatal által - az uniós csatlakozás óta bekövetkezett versenypolitikai változásokról - rendezett konferencián. Az interjú ebből az alkalomból készült.

- Az unió a 2004. évi csatlakozáskor milyenek minősítette Magyarország versenypolitikáját a többi újonnan csatlakozó országhoz, illetve a régi EU-tagállamokhoz képest?

- A Magyarországgal folytatott csatlakozási tárgyalások a versenyfejezet esetében azon az elváráson alapultak, hogy a vállalkozásoknak és a közhivataloknak igazodniuk kell az EU versenypolitikai elveihez. Ezért Magyarországnak biztosítania kellett, hogy a jogi keretek, az adminisztratív erőforrások és különösen a versenyjogi esetek tekintetében mutatkozó jogalkalmazási eredmények már jóval a csatlakozást megelőzően eleget tegyenek a közösségi követelményeknek. Ennek az volt a célja, hogy a magyar vállalkozások képesek legyenek helytállni a csatlakozás után az egységes piacon megvalósuló versenykihívásokkal szemben. A többi csatlakozó országhoz hasonlóan az Európai Bizottság Magyarország csatlakozásra érettségét a versenypolitika vonatkozásában is alaposan vizsgálta. A munkakapcsolat a magyar hatóságokkal kiemelkedően jó volt, és Magyarország a csatlakozás előtt e területen elért komoly felkészültsége lehetővé tette, hogy az ország már az EU tagállamaként jól működjön.

- Az Európai Bizottság megítélése szerint milyen fejlődési utat járt be Magyarország versenypolitikája a csatlakozás óta eltelt öt évben?

- A magyar versenypolitikát mint fontos közpolitikát is úgy határozták meg, hogy az a fogyasztók érdekében a piacok hatékonyabb működését szolgálja. A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) is törekszik irányt mutatni és fejleszteni a jogi szabályozást a versenypolitika területén. Példa erre a közjegyzői szolgáltatásokról szóló 2005. évi ajánlások, illetve a versenytörvény módosítása a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal összefüggésben 2008-ban, valamint a tisztességtelen és a versenykorlátozó magatartások tekintetében 2009-ben. A 2004-es csatlakozása óta a GVH jogalkalmazóként aktív szerepet játszik és rendkívül eredményesen járul hozzá az Európai Versenyhálózat (European Competition Network, ECN) sikeres működéséhez. A jogalkalmazásban a hardcore kartellekkel szembeni fellépést prioritásként kezeli a magyar hivatal, emellett az ECN Engedékenységi Modell Program főbb elveivel összhangban hatékony engedékenységi politikát alakított ki. Az elmúlt években több ágazati vizsgálat is készült, amelyek olyan fontos területeket érintettek, mint a mobiltávközlés, a villamos energia és a bankváltás. Végül, de nem utolsósorban aktív tevékenységet folytat a magyarországi versenykultúra

fejlesztésében is.

- Véleménye szerint mennyire sikeresek az uniós piacnyitási programok a magyar távközlési piacon, a villamosenergia-szektorban, illetve a gázpiacon?

- A telekommunikációt illetően a piacnyitást követően tovább csökkent a távközlési szolgáltatások díja Magyarországon és jelentősen javult a telefonszolgáltatások elérhetősége is. Innovációs fejlesztések is megvalósultak a szélessávú mobilszolgáltatások bővülésével és az iptv-szolgáltatás magyarországi megjelenésével. Továbbá egyre több piaci szereplő kínálja szolgáltatásait csomagban. A nagyobb választékból, az újdonságokat megjelenítő kínálatból, valamint az olcsóbb termékek és szolgáltatások megjelenéséből származó előnyöket a fogyasztók élvezik.

A gázpiaci nyitás következményeként számos magyar és más, európai energiaszolgáltató verseng a fogyasztókért. A gázimportot végző vállalkozások száma azonban továbbra is csekély, ami a verseny további kibontakozását korlátozza. Újabb gázforrás bevonása azonban jelentősen javíthatná a versenyhelyzetet, és van is olyan konkrét projekt (a Nabucco gázvezeték), amely Magyarország gázbehozatalát javíthatja. A villamosenergia-szektorban a hosszú távú áramvásárlási megállapodások egészen 2008-ig védtek a jelentős magyar áramtermelőket a szokványos kereskedelmi kockázatoktól. Ezeknek a vállalatoknak az értékesítési volumenei és az általuk alkalmazott árak nem a versenytársaikhoz viszonyított valós teljesítménytől függtek, hanem az állam garantálta azokat. Ez megakadályozta egyrészt a lehetséges új szállítók piacra lépését, másrészt egy versenyző nagykereskedelmi piac kialakulását, ami egyébként az árak csökkenéséhez vezethetett volna. Ezt a problémát vette figyelembe a bizottság a 2005-2007 között lefolytatott villamosenergia-ágazati vizsgálatában, és ez volt a tárgya a bizottság 2008. júniusi, állami támogatásokkal kapcsolatos döntésének is, amely a hosszú távú áramvásárlási megállapodások 2008 végéig történő folyamatos megszüntetéséről rendelkezett. Ez lényeges lépésnek tekinthető a magyarországi villamosenergia-szektor piacnyitásában, ami a fogyasztók javát és az energiaellátás biztonságát szolgálja.

- A magyar versenyjog mennyire tekinthető EU-konformnak?

- Az EK-szerződés versenyszabályainak alkalmazásáról szóló 1/2003/EK-rendelet 3. cikke úgy rendelkezik, hogy a nemzeti versenyhatóságoknak a közösségi versenyjogot kell alkalmazniuk az olyan megállapodásokra és magatartásokra, amelyek alkalmasak a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására. Ez a szabály jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy az egységes piacon alapvetően egyenértékű versenyfeltételek érvényesüljenek, és egyidejűleg a nemzeti versenyjogoknak az EU versenyszabályaihoz való igazodását is eredményezte. Mindez a tagállamokban - így Magyarországon is - közös elvek kialakulásához vezetett az EK-versenyszabályok alkalmazásában.

- A GVH mennyire tölti be a szerepét? Hogyan értékeli a magyar versenyhatóság munkáját?

- A GVH kiemelkedően végezte a munkáját a magyarországi versenykultúra kiépítésében, ami lényeges, amikor a jogalkalmazási tevékenység még kialakulóban van. Ez teremtette meg a megfelelő alapot ahhoz, hogy Magyarországon hozzák létre az OECD-Magyar Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központját, továbbá lehetővé tette, hogy Magyarország aktív szerepet játsszon az Európai Versenyhálózat munkájában. A GVH-t ambiciózus, kezdeményező jogalkalmazónak tartják. A GVH-nak a bizottsággal kapcsolatban lévő munkatársai készek a szoros együttműködésre, a munkavégzésben fontos szerepet szánnak a versenyhálózat keretében folyó munkának és közreműködnek a meglévő keretek továbbfejlesztésében is. A GVH jogalkalmazó tevékenységének bizonyos része a szakmai szolgáltatások területére összpontosít. Több döntés is foglalkozott az orvosi tevékenység szabályaival és/vagy bizonyos csoportok - például a jogászok, fogorvosok, könyvvizsgálók és gyógyszerészek - túlzott regisztrációs díjaival. A GVH ugyancsak aktív a kartellek felderítésében, ennek kapcsán ki kell emelni azokat az eredményeket, amelyeket az elektronikus adathordozókon tárolt adatokkal kapcsolatos (Forensic IT) eljárással ért el az utóbbi időszakban.

- Milyen további lépésekre van szükség a magyar versenyjog területén?

- A verseny további élénkítése érdekében végzett teendők között prioritásként kezelendő a villamosenergia-szektor piacnyitásának folytatása. A verseny és a beruházások fokozása érdekében a tulajdonosi szétválasztás végrehajtásával a villamosenergia-szektorban Magyarország kulcsfontosságú reformokat hajtott végre a csatlakozás után, azonban a szétválasztásra vonatkozó

intézkedést két évvel később megváltoztatták. Ezenfelül a versenynek nagyobb tere lehet a gáz és a villamos energia kiskereskedelmi piacán, ahol az alternatív szolgáltatókra átváltó fogyasztók aránya egyelőre továbbra is alacsony, különösen a kisvállalkozások és a háztartási fogyasztók körében. Szintén lenne mozgástér Magyarország számára abban, hogy a vállalatok számára juttatott közpénzeket a horizontális támogatás irányába tereljék, és az egyes vállalat- vagy szektorspecifikus támogatásokat a kutatás és fejlesztés finanszírozására fordítsák.

- Milyen irányba lehetne fejleszteni a Gazdasági Versenyhivatal munkáját?

- Véleményem szerint egy ilyen terület az erőfölénnyel való visszaélést érintő jogérvényesítés erősítése (az EK-szerződés 82. cikke vagy az annak megfelelő nemzeti szabály - ez Magyarországon a versenytörvény 21. szakasza).

- A Gazdasági Versenyhivatal és a magyar kormány kapcsolatát illetően hogyan látja, a magyar versenyhatóság kellően független a kormánytól? Az eljárásokon túl a GVH a versenypártolásban és a versenykultúra fejlesztésében megfelelően betölti a szerepét?

- Nagyon fontos, hogy a nemzeti versenyhatóságok független és aktív jogalkalmazói a versenyjognak. Ez természetesen Magyarországra is érvényes. A versenyhatóságoknak mindig van lehetőségük arra, hogy elősegítsék a versenykultúra fejlődését. Ilyen módon az állampolgároknak jobban tudatosulhatnak azok az előnyök, amelyeket a szabad és tisztességes verseny jelent.

- A nagy európai cégek versenyjogi szempontból másként viselkednek az újonnan csatlakozott államokban, mint a régiókban? (A GVH elmarasztalt építőipari cégeket, biztosítókat, valamint bankkártyatársaságokat és ehhez kapcsolódóan bankokat is Magyarországon kartellezésért.)

- Nincs különösebb eltérés az új és régi tagállamok között. A nagyobb piaci szereplők általában az összes tagállamban tevékenykednek, és az unió versenyjogi szabályaival kapcsolatos magatartásuk nem különbözik a régi és az új tagállamok vonatkozásában.

- Jelenleg melyek az EU versenypolitikájának súlypontjai? Ezeket a régi vagy pedig az új tagállamokhoz mérten határozzák meg?

- Jelenleg az elsődleges célunk a válság sikeres leküzdése a gazdaság és különösen a pénzügyi szektor szükségzerű átalakításával. Támogatjuk a tagállamokat abban, hogy a közpénzeket a fenntartható fejlődést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások felé irányítsák és biztosítjuk, hogy az egységes piacot ne veszélyeztessék protekcionista intézkedések. Egyidejűleg folytatjuk a harcot a kartellekkel és azon erőfölénnyel való visszaélésekkel szemben, amelyek a leginkább károsak a fogyasztókra nézve. Folytatjuk a fúziók ellenőrzését is, hogy ne gyakoroljanak káros hatást a versenyre. A prioritásainkat úgy állapítjuk meg, hogy az európai fogyasztóknak és vállalkozásoknak a legnagyobb haszna legyen ebből, függetlenül attól, hogy a versenykorlátozó magatartás helyileg hol történik.

- Mennyire közeledtek az új tagországok - különösen Magyarország - az elmúlt öt évben az uniós versenypolitikához?

- Minden új tagállam jelentős erőfeszítéseket tett azért, hogy megfeleljen az uniós versenyszabályoknak. Valamennyi EU-tagállam versenyhatóságát, valamint a bizottságot magában foglaló Európai Versenyhálózat keretében megvalósult jogalkalmazás jelentősen növekedett az elmúlt években. A nemzeti versenyhatóságok, beleértve az új tagállamokét is, e versenyhálózat aktív végrehajtói és hozzájárulói lettek.

- Az EU mely területeken hozza fedésbe a versenypolitikát és a fogyasztóvédelmet? Mi a helyzet e területen a legutóbb csatlakozott tagállamokban? Hasznos - ahogy Magyarországon is -, ha a versenyhatóság foglalkozik a versenyt érdemben érintő fogyasztóvédelmi ügyekkel?

- A fogyasztóvédelemnek és a versenypolitikának mint közpolitikáknak hasonlóak a céljai, vagyis hogy a piacok működéséből származó haszon a fogyasztóknál jelentkezzen. Általában a fogyasztóvédelmi kérdések sokkal közvetlenebbek, rendszerint a fogyasztók és az eladók közötti egyes szerződésekre vonatkoznak. A versenypolitika ezzel szemben a piac működésének egészével foglalkozik. A kérdés az, hogy van-e olyan piaci magatartás, amely csökkenti annak hatékonyságát és azon képességét, hogy a fogyasztók számára a legjobb eredményt hozza. Minden tagállamban a kormányok hatásköre annak meghatározása, hogy milyen formában alkalmazzák a fogyasztóvédelmet és a versenypolitikát. Ugyanakkor származhatnak előnyök abból, ha egy hatósághoz kerül a két funkció és ez lehetővé teheti a hatóság számára, hogy először azonosítsa és megértse a problémát, majd megválaszthassa a legmegfelelőbb eszközt annak kezelésére.

A GVH aktív a kartellek felderítésében, ennek kapcsán kiemelendők azok az eredmények, amelyeket az elektronikus adathordozókon tárolt adatokkal kapcsolatos (Forensic IT) eljárással ért el az utóbbi időszakban.

A versenynek nagyobb tere lehet a gáz és a villamos energia kiskereskedelmi piacán, ahol az alternatív szolgáltatókra átváltó fogyasztók aránya egyelőre továbbra is alacsony, különösen a kisvállalkozások és a háztartási fogyasztók körében.

(Napi Gazdaság, 2009. november 25., szerda, 8. oldal)

Összevethető biztosítások

A teljes költség-mutató segítségével az életbiztosításokat könnyebben össze lehet majd hasonlítani, s akár más befektetésekkel is összevetni - mondja Kisbenedek Péter, a Magyar Biztosítók Szövetségének elnöke.

TRANSPARENTIA. Összehasonlíthatóbbá és átláthatóbbá válhatnak a jövőben a befektetési egységekhez kötött (unitlinked) életbiztosítások, jövőre ugyanis a hazai életbiztosítók bevezetik az úgynevezett teljes költség- mutató (TKM) használatát. „Sok kritika érte a biztosítókat a unit-linked termékek miatt” - ismerte el Kisbenedek Péter, a Magyar Biztosítók Szövetségének (Mabisz) elnöke a TKM-et ismertető sajtótájékoztatón, amelyet a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével (PSZÁF) közösen rendezett a szakmai szervezet. Az új viszonyszám segítségével azonban Kisbenedek szerint az egyes biztosítók termékeit korrektil össze lehet majd hasonlítani, sőt akár más befektetési szolgáltatásokkal is össze lehet vetni. A mutató egyetlen számadattal fejezi ki egy adott életbiztosítás költségeit, azt mutatja meg, hogy egy elméleti költségmentes hozamhoz képest százalékpontban kifejezve mekkora hozamvesztés érí az ügyfelet, ha az adott terméket választja. Ha egy eszköz évesített költségmentes hozama például 10 százalékos, és a biztosítás TKM-je 3 százalék, akkor a kliens 7 százalékos évesített nettó hozamot érhet el. Az új mutató érdekessége, hogy a biztosítási szakma önszabályozás keretében dolgozta ki a feltételeit. Az előkészítő munkák során a társaságok folyamatosan konzultáltak a PSZÁF-fal, és a Gazdasági Versenyhivatallal is egyeztettek, a TKM-re vonatkozó szabályok betartását viszont már a Mabisz ellenőrzi majd. A fogyasztók valamiféle hatósági védelmet mégis kapnak a mutatót megtévesztő módon használó cégek ellen. Bár jogszabály adta lehetősége nincs a PSZÁF-nak arra, hogy a biztosítóknál beavatkozzon a TKM-re vonatkozó szabályok betartatásába, de egyedi esetekben felléphet az olyan piaci szereplők ellen, amelyek tisztességtelen módon visszaélnek a mutatóval - közölte a sajtótájékoztatón Farkas Ádám, a PSZÁF elnöke. A szabályozásban részt vevő 16 biztosító - amely gyakorlatilag a hazai unit-linked piac 100 százalékát lefedi - 2010. január 4-én jelenteti meg biztosításai TKM-jét a Mabisz honlapján, és a publikált adatokat egy a szövetség által felkért független biztosítási matematikus ellenőrzi majd rendszeresen. A társaságok egyébként rendszeres díjas biztosításoknál 10, 15 és 20, egyszeri díjas konstrukcióknál 5, 10 és 20 évre is kiszámítják a mutatókat. Az előzetes becslések szerint tízéves lejáratú konstrukcióknál nagyjából 5-6, húszéves életbiztosításoknál pedig 2-3 százalékos TKM-ekre lehet majd számítani. A biztosítók azonban figyelmeztetnek: a TKM ugyan fontos, ám nem az egyetlen lényeges pontja a befektetéshez kötött életbiztosításoknak. Nem elhanyagolható szempont például, hogy a konkrét ajánlat milyen kockázati életbiztosításokat tartalmaz, mennyire likvid az adott szerződés, vagy milyen további kényelmi szolgáltatásokat kínál a biztosító

(Világ gazdaság, 2009. november 25., szerda, 1+13. oldal)

Karácsony előtt

A fogyasztóvédelmi hatóság megkezdte a karácsonyi ünnepek előtti ellenőrzést - jelentette be Wittich Tamás, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság főigazgatója. Az országos, kiemelt karácsonyi fogyasztóvédelmi ellenőrzéseken kiemelt hangsúlyt fektetnek a kereskedelmi akciók ellenőrzésére, valamint a kiemelt termékek piacfelügyeletére - mondta Wittich Tamás. Míg 2007-ben a kifogásolási arány 58 százalék volt, addig 2008-ban 45 százalékra mérséklődött. Kedvezőtlen tapasztalat viszont, hogy a korábban betiltott termékek, áruk visszakerülnek a polcokra - hangzott Wittich Tamás. Schreibertné Molnár Erzsébet, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság általános főigazgató-helyettese elmondta: kiemelten vizsgálják a fényfüzerek biztonságát, a távirányítós kisautók felmelegedését, a textíliák, a csokoládé és kakaó összetételét.

(Világgazdaság, 2009. november 25., szerda, 12. oldal)

80 százalék lenne az ideális

Élelmiszerkódex létrehozásával szerette volna a kormány idén elérni, hogy a nagy élelmiszerláncok polcain a magyar termékek aránya haladja meg a 80 százalékot, ám mindez a Gazdasági Versenyhivatal kifogásai miatt meghiúsult. Mivel a kódex 94 pontjából 10 megsértette volna a versenytörvényben foglaltakat, végül egy megváltoztatott törvénymódosítást fogadott el a parlament októberben, amelyben már nem szerepelt a hazai termékek védelme. (november 26. *Blikk* 3.o.)

A PSZÁF más hatóságokkal vizsgálatná a ScienNetet

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete engedély nélküli betétgyűjtés gyanújával piacfelügyeleti eljárás keretében vizsgálta a ScienNet-rendszer elnevezésű törzsvásárlói rendszert. Az eljárás végén a hatóság megállapította, hogy a ScienNetrendszer működtetése nem minősül betétgyűjtésnek, vagy más pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek. Ugyanakkor a felügyelet az eljárásban feltárt kockázatok nyomán más hatóságok eljárását kezdeményezte. Azt, hogy pontosan milyen kockázatokról van szó, illetve melyek az értesített hatóságok, arról a közlemény nem szól. (*Népszabadság* 17.o.)

Elmaradt díjértéssel „marasztalnak” a biztosítók

Az autósok felét egyáltalán nem tájékoztatta a biztosítója arról, mennyit kell fizetnie a kötelező biztosításért, ha nem vált biztosítót, vagy nem köti újra szerződését - legalábbis a Biztosítás.hu Kft. felmérése szerint. Alighanem a minden eddiginél keményebb versenyt hozó idei kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási kampány miatt választotta néhány biztosító e szokatlan megoldást. (*Népszabadság* 16.o.)

Eredményes munkát végzett a GVH

A Gazdasági Versenyhivatal óriási lépéseket tett a tisztességes és hatékony verseny érdekében, és ez a munka jóval az uniós csatlakozást megelőzően elkezdődött. Magyarország már húsz éve aktívan részt vesz a globális versenytrendekben, versenykultúrájának alapjai pedig ennél is régebbre vezethetők vissza - mondta Neelie Kroes asszony, az EU versenyügyi biztosa. A GVH eredményesen járul hozzá az Európai Versenyhálózat sikeres működéséhez, és Budapest versenyügyi regionális központként pozitívan befolyásolja a kelet-, közép-európai térség versenykultúráját. A korszerű, az uniós versenyjogot érvényesítő magyar versenyjogi szabályozás kedvező hatású a versenyügyekre, a tisztességtelen, jogsértő magatartásokkal szembeni hatékony fellépésre. Neelie Kroes példaértékű döntésként idézte fel a Visa és a Mastercard kártyákkal

kapcsolatos szeptemberi GVH-döntést. A biztos asszonyt elégedettséggel töltötte el, hogy a versenyhatóság nem csupán a kártyatársaságokat, hanem a bankokat is elmarasztalta. A GVH ugyancsak kiemelkedő sikereket mondhat magáénak a kartellek felderítésében, munkájával legalább több százmillió forint kártól óvhatta meg a fogyasztókat. A gazdasági válságról szólván a versenyügyi biztos utalt arra: a belső piac, az eurózóna nélkül még inkább megszenvedték volna a bajokat a tagállamok. A magyar versenyjog, a fejlődő versenykultúra büszkeségre ad okot, de még messze az út vége. Magyarországnak stabilitásra, versenyre és növekedésre van szüksége, hogy mielőbb beléphessen az eurózónába - mondta Neelie Kroes. Nagy Zoltán, a Gazdasági Versenyhivatal elnöke elmondta: a 2004-ben csatlakozott országokban az egységes piac, a növekvő verseny 1-2,5 százalékkal mérsékelte a fogyasztói árakat. A GVH, az Európai Bizottság Verseny Főigazgatósága és a többi tagállam versenyhatósága ugyanazon célokért, azonos EU-konform versenyjogot alkalmazva, egymással együttműködve dolgozik. A GVH azt tartja szem előtt, hogy a piacok jobban, hatékony versenyben a fogyasztók hasznára működjenek - mondta az elnök. Az elmúlt öt évet mérlegre téve elsőként a kartellügyeket emelte ki. Az autópálya- kartell hétmilliárd forintos bírsága sokkolta az üzleti forgalom résztvevőit. Azóta számos titkos megállapodást lepleztek le és marasztaltak el, az útépítőktől az informatikai cégekig, a taxisoktól a bankokig. A hivatal 2004 óta 16 milliárd forint kartellbírságot szabott ki jogerősen, és határozatai a bíróságokon is kiállják a törvényességi próbát. Különösen megnövekedtek a fogyasztó megtévesztésével, tisztességtelen befolyásolásával kapcsolatos versenyhatósági ügyek. A kemény versenyhivatali fellépésnek érzékelhető a hatása: a hírnevükre valamit is adó vállalkozások igyekeznek óvatosan és pontosan megfogalmazni reklámüzeneteiket. Az elnök kitért arra, hogy sokszor nem a vállalatok, hanem az állami szabályozás korlátozza a versenyt. A GVH mindig felhívja a figyelmet az ilyen intézkedések káros hatásaira is - mondta Nagy Zoltán. (november 27. *Világgazdaság* 7.o.)

Wettbewerbsamt bestraft Pannon und Vodafone.

Tisztességtelen verseny miatt 15 millió forintra büntette meg a Gazdasági Versenyhivatal a Pannont és a Vodafonet. Mindkét vállalat intenzívebb mobilinternet használatra ösztönözte az ügyfeleket és ezzel párhuzamosan csökkentették az adatátvitel mennyiségét. (november 23. *Budapester Zeitung* 6.o.)

Tíz éve békéltetik a fogyasztókat

Mivel a bírósági eljárás drága és hosszadalmas folyamat a fogyasztóvédelmi igazságszolgáltatásban, így az alternatív vitarendezése a jövő - szögezte le Herczog László szociális és munkaügyi miniszter. Gulyás Kálmán, a tárca szakállamtitkára azonban úgy véli, az alternatív vitarendezés kultúrája nehezen akar megragadni Magyarországon. (*Világgazdaság* 2.o.)

Fontos, hol készült az áru

Következetes szabályozásra van szükség az importtermékek eredetmegjelölése esetében, hogy a fogyasztók tájékozódni tudjanak a szociális és környezetvédelmi előírások betartásával kapcsolatban. Ebből indultak ki az Európai Parlament tagjai, amikor nagy többséggel állást foglaltak a harmadik országokból importált termékek eredetjelzésének harmonizálása mellett. Az Európai Bizottság 2005-ben már kísérletet tett az uniós szabályozásra, de akkor ez a próbálkozása néhány tagállam ellenállásán elbukott. Az EU brüsszeli végrehajtó testülete most felfrissítette a javaslatot, mivel fontosnak tartja, hogy a fogyasztók tisztában lehessenek az általuk megvásárolt áruk származási országával, a termékek gyártási körülményeivel. - Fogyasztói érdekből valamennyi termék esetében logikus lenne a kötelező eredetmegjelölés, de már ez is nagy előrelépés, amire most az EU készül - kommentálta Kathi Attila, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság szóvivője az új bizottsági próbálkozást. (*Világgazdaság* 4.o.)

A fogyasztóvédelem nem ismer határokat

Számtalan civil szervezet védi a fogyasztók érdekeit az Európa Unió országaiban. Ezeken kívül az ECC-Net is megpróbálja utolérni a fogyasztókat megkárosító cégeket. Az általuk végzett felmérés szerint tavaly a legtöbb panasz, az összes reklamáció 33 százaléka a közlekedésre vonatkozott, ezt a szabadidő és kultúra követte 25 százalékkal, míg az éttermekre és hotelekre a fogyasztók 14 százaléka neheztel. A határokon átívelő szolgáltatásokon belül külön fejezetet érdemelnek a pénzügyi, jórészt hitelkártyaügyletek. Ezek kezelésére egy nem uniós internetes szolgáltatás jött létre, a Finnet, amelyhez Magyarország jövőre csatlakozik. (*Napi Gazdaság 2.o.*)

Több védelem az utazóknak

Biztosabb pénzügyi védelmet kapnának a repülőjegyet, szállást és autókölcsönzést is magában foglaló dinamikus csomagokat lefoglaló turisták az Európai Bizottság kezdeményezése értelmében. Az unió egészében a polgárok 23 százaléka vett igénybe ilyen formájú szolgáltatást az elmúlt két évben, de egyes tagállamokban, például Ír- vagy Svédországban a negyven százalékot is meghaladja ez az arány. Az ilyen csomagokra ugyanakkor sok esetben nem vonatkoznak az uniós fogyasztóvédelmi szabályok. A csomagszolgáltatást igénybe vevő fogyasztóknak erős védelemre van szükségük, különös tekintettel a szervező cég esetleges fizetésképtelenségére - fogalmazott Meglena Kuneva fogyasztóvédelmi biztos. Kuneva a szlovák Sky Europe légitársaság, illetve a brit XL utazásszervező cégek csődje miatt külföldön rekedt több ezer turista esetével is illusztrálta a szigorítás aktualitását. (*Világgazdaság 4.o.*)

Kartellgyanús képernyőgyártók

Az Európai Bizottság több, katódsugárcsővet gyártó cégnek is elküldte kifogásoló nyilatkozatát amiatt, mert két különböző kartellben való állítólagos szerepvállalásukkal megsértették a közösségi alapszerződést. Egyelőre a holland Philips ismerte el, hogy kapott ilyen EU-nyilatkozatot. (*Világgazdaság 4.o., Kartellezett a Philips? Magyar Nemzet 11.o.*)